

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכר
למדין

הארי ההי

פנינים נפלאים מתורתנו של

המזרחא"ל צינץ

הגאון הביאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

גיליון קס"א, פרשת בהר תשפ"ב

מכון להוצאה חרשה ומפוארת
של ספרי מהרא"ל צינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

הונאה, משום "ויראת מאלקיך" - שתתיירא מפני מידת הדין, אשר תוציא מידך את ההון הגזול הזה על ידי חוליים ואסונות. מלא העומר

מידת הקב"ה שלא כמידת מלך בשר ודם

פי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד (כה, מב).

המלך נקרא עבד לעם, שיוצא ונלחם מלחמותיהם ומפקח על צרכיהם. אבל במלך המשיח נאמר (ישעיה יא, י) 'אליו גוים ידרשו וְהִיְתָה מְנַחֲתוֹ כְבוֹד', שגם הוא יהיה בן חורין. כי נאמר (מייכה ז, טו) 'כִּי־יָמִי צִאֲתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹתַי', ואיתא במדרש פרשת בשלח (שמו"ר כ, יא): 'ולא נחם אלקים דרךך ארץ, שלא נהג עמהם בדרך ארץ, דרך ארץ מי שקונה עבדים מרחיצין אותו ומלבישין וטוענין אותו ורצין לפניו, אבל הקב"ה לא עשה כן לישראל וכו', אלא מרחיצם שנאמר (יחזקאל טז, ט-י) 'וְאֶרְחָצְךָ בַּמַּיִם', וסך אותם שנאמר (שם) 'וְאָסַכְךָ בְּשֶׁמֶן וְאֶלְבִּישְׁךָ רֶקְמָה'. ואם כן לעתיד נהיה כולנו בני חורין.

ובזו מובן מה שכתוב 'פי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד', ומה זה שתלה ביציאת מצרים. אך לפי מה שכתבנו, כי אני קניתי אותם לעבדים, ואף על פי כן אני עשיתי להם מה שעבד עושה לרבו, 'אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים' - שאז נהגתי עמם לעשות כאשר העבד ראוי לעשות עם אדוניו, ואם כן על כל פנים 'לא ימכרו ממכרת עבד', 'לא תרדה בו בפרך וכו'.

הגדה של פסח - ברכת השיר

מצוה שמיטה - להשריש בלבנו השגחת ה' יתברך

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר (כה, א).
מה ענין שמיטה אצל הר סיני (רש"י).

מובנה של מצות שמיטה הוא, להשריש בתוך הלבבות את ההכרה, שהעולם השפל נתון תדיר תחת השגחתו של השם יתברך, וממנו באה השפעתה - להוציא מלבם של מינים הטוענים, כי אין זה לפי כבודו של מלך עליות, המושל בשמי שמים, שיתעסק בעולם החומרי השפל - אלא "במקום גדולתו שם ענותנותו", וכן "רם ה' ושפל יראה" על אף רוממותו וגדולתו, נהגו משגיח על הנמוכים והשפלים ביותר. ההוכחה הברורה ביותר לכך היא, שבחר לו השם יתברך את ההר הפעוט והנמוך 'סיני', לגלות עליו את שכינתו ולתת שם את תורתו. בזה הוכיח לנו בעליל, כי למרות גדולתו ורוממותו הריהו מחבב שפלות רוח. אם כן יוצא שהשראת השכינה על הר סיני הינה הראיה הברורה ביותר למצות שמיטה, שבאה להורות לנו כי הריבונות של עולם הוא המשפיע והמשגיח על העולם השפל.

קומץ המנחה

הצובר הון שלא ביושר - סופו לאבדו

וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ וְיִרְאֵתָּ מֵאֲלֹקֶיךָ כִּי אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם (כה, ז).

בידוע מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה. ברם, אם אדם צובר לו הון על ידי הונאה ומרמה בניגוד לרצון הבורא, סופו לאבד את ההון הזה על ידי חוליים רעים ושאר אסונות ל"ע. לפיכך אמר הכתוב: "ולא תונו" - אל תצבור לך הון בדרך של

על דרך הדרוש

ביאור נפלא מדוע מלוה בריבית אינו עומד בתחיית המתים

יוצא בדיינים, לכן צריכה להחזיר ה'הבלא דגרמי' עם הגוף. לכן מלוה בריבית נידון מידה כנגד מידה, שאצלו היתה לקיחה יותר ממה שהלוה.

אך צריך ביאור, דאם כן איך הותר לארץ לכתחילה ליקח הגוף עם ההבלא דגרמי, דלכתחילה אין ליקח ריבית. אך כבר כתבו דליכא 'תרבית' בלא 'נשך' שמחסר חבירו, דאם לא כן לא שייך ביה איסור ריבית, והנה כי כן ההבלא דגרמי שאינו מספיק ליתן חיות בגוף, אם כן אינו חסר בכך, שאינו מספיק להחיותו, לכן מוטל כאבן דומם, ואין בשר המת מרגיש באיזמל (שבת יג, ב), אבל לעתיד לבוא שיספיק התפשטות ההבל דגרמי ליתן בו חיות גמור, לכן הארץ מחזרת הגוף עם ההבלא דגרמי, ומשם נצמח תחיית כל הגוף, שמתלבש בעפר אחר רוחניי כמו אדם הראשון קודם החטא.

קומץ המנחה - פרשת קרח

אֶת כֶּסֶפְךָ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנִשְׁךָ וּבְמִרְבִּית לֹא תִתֵּן אֶכְלֶךָ (כה, לו).
איתא בספרים טעמא למה מלוה בריבית אינו עומד בתחיית המתים (שמו"ר לא, ו; תוס' סוטה ה, א ד"ה כל אדם), כי תחיית המתים הטעם משום ריבית, כי האדם הוא 'עפר מן האדמה', ואמר הוא יתברך (בראשית ג, יט) 'עפר אתה ואל עפר תשוב', ונמצא שהעפר נלקח בהלוואה מן הארץ.

ואיתא במקובלים שהתחיה הוא מן 'גרמיה דהבלא' הנשאר בעצמות ודבוק עם הגוף בקבר, אף דכל הגוף נרקב, נשאר עצם אחד באדם, שמו 'לוז של שדרה', אשר זה העצם אי אפשר לכלותו מן העולם, כדאיתא במדרש (ב"ר כה, ג) שנתנו על הסדן ולא נבקע, ומזה נצמח כל הגוף לזמן התחיה, עד אשר ישוב אל האדמה ויתפשטו אבריו וגידיו כשאר בעיסה, עד אשר ישוב לחיות ויזכה לגופא קדישא רוחניי.

והנה זה 'ריבית' אצל האדמה, כי לא נתנה רק אדמה בלי שום רוח חיים, ולקחה ריוח הגוף עם ההבלא דגרמי, וריבית קצוצה

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ד' -

עצם הריצה למצוה הוא בורח מן העבירה

הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה (שם).

בדרך אחרת יש לישב את השאלה ששאלנו לעיל שעל התנא היה לומר 'וברח', וההסבר הוא כי על ידי הריצה למצוה האדם מרוויח בכפלים ראשית כל שנתקרב לקדושה ושנית שעל ידי התקרבותו – התרחק מהעבירה, נמצא שעל ידי שרץ אחר מצוה קלה, הרי הוא ממילא בורח מן העבירה.

טעם הדבר הוא, משום שהבא ליטהר מסייעין בידו, ולכן המתרחק מן העבירה – מרחיקים גם את העבירה ממנו. וכשני אנשים שפגשו זה את זה וכעת מתרחקים כל אחד לכיוון אחר, שעל כל צעד שהאחד עושה הוא מתרחק מחבירו שני צעדים, כי הרי גם חבירו פסע צעד בכיוון ההפוך.

והנה אדם שרץ למצוה הרי הוא מתקרב לצד המצוה, וממילא מתרחק מצד העבירה, נמצא שעל ידי עצם הריצה למצוה הוא בורח מן העבירה.

כשאדם יקר ערך מכבד - הכבוד הוא אמיתי

איזהו מכובד המכבד את הבריות (פ"ד, מ"א).
כשאדם שפל מכבד אנשים אחרים, הרי שאין להם שמץ כבוד מפעולותיו, אלא רק בזיון. לא כן כשאדם יקר ערך מכבדם, אז הכבוד שקיבלו ממנו הוא כבוד אמיתי. נמצא שאם הבריות אכן מתכבדות מכבוד שחולק להם חברים, הרי שאות היא שהוא אדם מכובד. זה ביאור המשנה איזהו מכובד - המכבד את הבריות.

מדוע לא אמר 'וברח מן העבירה!' - בלשון עתיד

הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה (פ"ד, מ"ב).
יש לשאול שלכאורה היה על התנא לומר זאת בלשון ציווי: 'וברח מן העבירה!' ולא בלשון סיפור – 'וברח'.
התשובה היא כי התנא אומר שבזה שהאדם רץ למצוה קלה, הרי הוא בורח מן העבירה, שהרי אם היה מתעצל ולא היה רץ לקיים את המצוה הקלה – היתה עבירה בידו על כך שאינו מקיים את המצוה, נמצא שבעצם הריצה למצוה הוא בורח מעבירה.

פניני ישועות

חתונה בלי חובות!

למכון, והודיע להם כי ישמח לעשות הוראת קבע בסך שבעים ושנים שקלים לחודש, כדי שיוכלו להדפיס את ספרי רבינו, ובכך רוצה לזכות לישועה - "לחתן את ילדיו ללא חובות".

ואז, כמה ימים אחרי התרומה של הרב ווייס, מקבל הוא שיחת טלפון מעו"ד גדול בתל אביב, ובה

נאמר לו, כי אחות אמו שנפטרה לפני כשנה השאירה קרקע בחדרה, אשר שוויה גדול מאוד, מאחר וכעת מפשירים את כל הקרקעות באזור, והיות ולה לא היו ילדים הרי הוא ואחיו נחשבים ליורשים היחידים.

לאחר כמה פגישות עם העו"ד, נאמר לו ולאחיו כי נמצא קונה מתאים לקרקע - יזם גדול ובעל ניסיון שרוצה להקים שם פרויקט גדול. על אתר נסגרה העיסקה ובכך קיבל הרב ווייס סכום ענק של כסף

לכיסו, המאפשר לו לחתן יותר מילד אחד - בלא חובות כלל.

לפני נישואי בנו השני שלח הרב ש. ווייס מכתב למערכת לספר על הנס מעל לדרך הטבע שראה בתרומה להדפסת ספרי רבינו.

הרה"ג ש. ווייס הינו אברך תלמיד חכם משכמו ומעלה. מגיל צעיר הינו מלומדי בית המדרש, כשפיו לא מפסיק מלמלמל בתורה. סיים את הש"ס כבר מספר פעמים, וכשאברך כל שהוא צריך לדעת מראה מקום בש"ס, יודע הוא כי עליו לפנות לש. ווייס ומיד יאמר לו היכן מקומו.

את ביתו מנהל הוא בפשטות מופלאה, כש"מותרות" אינם עוברים את סף דלת ביתם, בעוד ילדיו יודעים ומעריכים את הוריהם היקרים, ומלאים הם שמחה אפילו שאין תמיד הפרוטה מצויה בביתם.

משהחלו ילדיו להתבגר, החלה הדאגה, מהיכן יהיה להם כסף כדי להשיא את ילדיהם בכבוד? הן כל השנה בקושי משיגים הם את פת לחמם, ומהיכן יכולים הם להתחייב על סכומים אסטרונומיים הדרושים כדי לחתן ילדים.

הרב וייס שהינו אברך תלמיד חכם, יודע ומכיר היטב הוא את ספרי רבינו – המהרא"ל צינץ – וידע הוא אף על ההבטחה שהבטיח רבינו, "כי מי שיתרום להדפת ספריו, ייושע בכל מה שהוא זקוק". לכן מה טבעי היה הדבר שיתרום כסף להדפסת ספרי רבינו. ואכן הרב ווייס התקשר

לאחר כמה פגישות עם העו"ד, נאמר לו ולאחיו כי נמצא קונה מתאים לקרקע - יזם גדול ובעל ניסיון שרוצה להקים שם פרויקט גדול. על אתר נסגרה העיסקה ובכך קיבל הרב ווייס סכום ענק של כסף לכיסו, המאפשר לו לחתן יותר מילד אחד - בלא חובות כלל

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו